



Силабус курсу «Вступ до спеціальності»

Освітній ступінь – бакалавр
Галузь знань: 03 Гуманітарні науки
Спеціальність: 032 Історія та археологія
Освітньо-професійна програма « Історія та археологія »
Кількість кредитів – 3
Рік підготовки, семестр – 3 роки 10 місяців,
5 семестр
Компонент освітньої програми: обов'язкий
Дні занять: згідно з розкладом занять, з можливістю дистанційної роботи на платформі ZOOM.
Консультації: згідно з графіком індивідуальної роботи

Мова викладання: українська

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Вступ до спеціальності
Викладач (-і)	Місько Володимир Володимирович
Контактний телефон викладача	0352535901
E-mail викладача	misko@tnpu.edu.ua
Консультації	чвер, 14.00 год. – 17.00 год.

2. Анотація до курсу

Перший курс навчання в університеті – це перше пізнання вибраної спеціальності. Студенти-першокурсники мають з'ясувати особливості обраної професії і отримати чітке уявлення про знання та вміння, якими потрібно оволодіти. Вивчення курсу “Вступ до спеціальності” допоможе студентам збагнути тонкощі майбутнього фаху та розвинути необхідні компетенції.

3. Мета та цілі курсу

Метою викладання навчальної дисципліни “Вступ до спеціальності” є
– ознайомити студентів-першокурсників з предметом історичної науки, її структурою та соціальними функціями;
– проінформувати про систему вищої історичної освіти в Україні, структуру історичного факультету Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка;

- ознайомити студентів з обсягом навчальних дисциплін, іспитів, заліків, практик тощо;
- актуалізувати значення історичних джерел та історичної літератури, їх творчого аналізу і опанування для здобуття студентами спеціальності історика та археолога, становлення його як особистості та науковця;
- показати найважливіші етапи наукової діяльності історика-археолога;
- з'ясувати роль історичної бібліографії та історіографії в процесі підготовки спеціаліста-історика;
- ознайомити з основними видами видань історичної літератури і джерел та правилами їх бібліографічного опису;
- дати настанови студентам, як набути історичні знання на лекційних, семінарських заняттях, в процесі самостійної роботи в архіві, бібліотеці, з електронними ресурсами тощо.

Основними завданнями вивчення дисципліни “Вступ до спеціальності” є ознайомити студента-історика з специфікою і особливостями фаху, які він вибрав і з процесом навчання в університеті на історичному факультеті.

4. Результати навчання (компетентності)

ІК. Здатність розв'язувати спеціалізовані задачі й практичні проблеми в галузі історії та археології або у процесі навчання, здійснювати аналіз історичних явищ і подій, що передбачає застосування теорій та методів історичної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 6. Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 9. Здатність бути критичним і самокритичним.

ФК 1. Усвідомлення взаємозв'язку між фактами, подіями, явищами і процесами в минулому та сучасності.

ФК 3. Усвідомлення соціальних функцій історика, розуміння можливості використання історії для досягнення політичних цілей, в тому числі наслідків зловживання історією.

ФК 5. Здатність відшуковувати необхідні для освітньої та наукової діяльності історичні джерела (архівні та опубліковані документи, етнографічні, картографічні матеріали, музейні експонати, археологічні артефакти і т. п.).

ПРН 3. Знати основні підходи до вивчення вітчизняної та світової історії, принципи і методи історичного пізнання, основні типи і види історичних джерел

ПРН 4. Володіти понятійно -категоріальним апаратом історичної науки, професійно оперувати науковими термінами, прийнятими у фаховому середовищі.

ПРН 7. Розуміти і виявляти відмінності в історіописанні, поглядах на минуле представників різних епох та у різних контекстах

ПРН 11. Здійснювати аналіз ситуації з урахуванням історичного контексту та/або історичних передумов.

ПРН 16. Застосовувати сучасні методики у процесі популяризації регіональних особливостей історичного процесу

ПРН 15. Знати особливості відповідних історичних подій на Тернопіллі та використовувати ці знання у професійній діяльності.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття		Загальна кількість годин			
лекції		12			
семінарські заняття / практичні / лабораторні		18			
самостійна робота		60			
Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий		
1-й семестр	032 Історія і археологія	I курс	Обов'язковий		
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год.	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Предмет історичної науки і її соціальні функції	лекція 2 год., семінарське заняття 2 год.	1. Брайчевський М. Вступ до історичної науки. Навчальний посібник. К., 1995. 2. Зашкільняк Л. Методологія історії від давнини до сучасності. – Львів: ЛДУ ім. І. Франка, 1999. 3. Яковенко Н. Вступ до історії. Київ: Критика, 2007.	підготовка конспектів лекційного та семінарського заняття, завдань практичного характеру	10б. (опитування на семінарі або перевірка знання матеріалу під час комп'ютерного тестування)	вересень 2021 р.
Тема 2. Вища історична освіта в Україні	лекція 2 год., семінарські заняття 2 год.	1. Вища педагогічна освіта і наука України: історія, сьогодення та перспективи розвитку. Тернопільська область / Андрущенко В. П. та ін. ; ред. рада: В. Г. Кремень, (голова), редкол.: В. П. Кравець та ін. Київ : Знання України, 2011. 2. Історична наука: термінологічний і понятійний довідник. Київ, 2002	підготовка конспектів лекційного та семінарського заняття, завдань практичного характеру	10 б. (опитування на семінарі або перевірка знання матеріалу під час комп'ютерного тестування)	вересень 2021 р.
Тема 3. Історичні джерела та їх науковий аналіз	лекційні заняття 4 год., семінарське	1. Історичне джерелознавство. Підручник для студентів вищих навчальних закладів / Я.С.Калакура (кер. авт. колективу) та ін. Київ: Либідь,	підготовка конспектів лекційного та семінарського заняття, завдань	10 б. (опитування на семінарі або перевірка	вересень-жовтень 2021 р.

	заняття, 4 год.	2017. 2. Макаруч С. Писемні джерела з історії України: курс лекцій. Львів: Світ, 1999. 3. Спеціальні історичні дисципліни: довідник: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / І.Н. Войцехівська (кер. автор. колек.), В.В. Томазов, М.Ф. Дмитрієнко та ін. Київ: Либідь, 2008.	практичного характеру	знання матеріалу під час комп'ютерного тестування)	
Тема 4. Історична література та її вивчення	лекції, 4 год., семінарське заняття 4 год.	1. Калакура Я.С. Українська історіографія: Курс лекцій. Київ: Генеза, 2004. 2. Колесник І. Українська історіографія: концептуальна історія. Київ: Інститут історії України НАН України, 2013. 3. Яковенко Н. Вступ до історії. Київ: Критика, 2007.	підготовка конспектів лекційного та семінарського заняття, завдань практичного характеру	10 б. (опитування на семінарі або перевірка знання матеріалу під час комп'ютерного тестування)	жовтень 2019 р.
Тема 5. Роль історичної бібліографії у підготовці спеціаліста-історика	лекційне заняття, 2 год. семінарське заняття, 4 год.	1. Казьмирчук Г., Казьмирчук М. Бібліографія історична // Спеціальні історичні дисципліни: довідник: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / І.Н. Войцехівська (кер. авт. кол.), В.В. Томазов, М.Ф. Дмитрієнко та інші. Київ: Либідь, 2008. С. 54–61 2. Приклади оформлення бібліографічного опису списку літератури згідно ДСТУ 8302:2015 // URL : lib.znau.edu.ua	підготовка конспектів лекційного та семінарського заняття, завдань практичного характеру	10 б. (опитування на семінарі або перевірка знання матеріалу під час комп'ютерного тестування)	жовтень 2021 р.
Тема 6. Історія та охорона історико-культурної спадщини	лекційне заняття, 2 год. семінарське	1. Історико-культурна спадщина України: Проблеми дослідження і збереження. К., 1998.	підготовка конспектів лекційного та семінарського		жовтень-листопад 2021 р.

	заняття, 4 год	2. Заремба С.З. Українське пам'ятниковознавство: Історія, теорія, сучасність. К., 1995 3. Закон України про охорону культурної спадщини. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1805-14#Text	заняття, завдань практичного характеру		
--	----------------	--	--	--	--

<i>Загальна система оцінювання курсу</i>	<p>Семестровий контроль проводиться у формі заліку. Форма і терміни семестрового контролю визначаються навчальним планом.</p> <p>Для того, щоб одержати залік, студентам необхідно виконати всі види роботи і набрати не менше 60 балів. Семестровий контроль у формі заліку передбачає, що підсумкова оцінка з навчальної дисципліни визначається як сума оцінок отриманих на семінарських заняттях за різні види і форми роботи. Максимально за залік студент може отримати 100 балів.</p>
<i>Умови допуску до підсумкового контролю</i>	<p>Лекції передбачають системний і послідовний виклад навчального матеріалу. Відвідування лекцій студентами є обов'язковим.</p> <p>Відвідування та активна участь студентів у роботі семінарських занять є обов'язковою умовою успішного складання курсу. Основні форми роботи на семінарських заняттях: виступ, опонування, рецензія, участь у дискусії. При цьому враховуватимуться лише логічно обґрунтовані виступи, альтернативна теза чи спростування поданої, а не фактична підтримка тези виступаючого, змістовне рецензування та коментар чи доповнення, що дійсно сприятиме розгляду проблеми.</p> <p>Оцінювання знань студентів на семінарських заняттях проводиться за 10-ти бальною шкалою. На занятті пропонується якісне оцінювання знань студентів шляхом виставлення балів від «1» до «10». Позначення «0» виставляється студентові за відмову від відповіді на занятті через невідповідність, що впливатиме на його підсумкову рейтингову оцінку в кінці семестру. Кожен студент зобов'язаний взяти участь не менше як на одній третині семінарських занять, проведених у групі впродовж семестру. На семінарських заняттях студенти також виконують різні письмові роботи, які включають в себе перевірку завдань винесених на самостійне опрацювання. Оцінка за індивідуальне завдання також виставляється на семінарських заняттях. У результаті усних відповідей та письмових завдань студент отримує підсумкову оцінку за поточний контроль.</p>

7. Політика курсу

Пропущене заняття або негативну оцінку студент зобов'язаний «відпрацювати» у формі, визначеній викладачем. При цьому може виставлятися оцінка, а попередня не впливатиме на середній бал студента.

За умови відсутності студента (-ки) на лекції чи семінарському занятті, отримання негативної оцінки на семінарських заняттях або ж невчасного виконання індивідуальної роботи, визначений день для відпрацювання пропущених аудиторних занять, негативних оцінок та подачі індивідуальних робіт – четвер, 14.00 год. – 16.00 год. У випадку запозичених робіт, випадків плагіату, виявів академічної недоброчесності, недобропорядної поведінки в аудиторії викладач пропонує студентові (-ці) повторно виконати необхідний вид роботи.

8. Рекомендована література

Базова

1. Брайчевський М. Вступ до історичної науки. Навчальний посібник. К., 1995.
2. Історичне джерелознавство. Підручник для студентів вищих навчальних закладів / Я.С.Калакура (кер. авт. колективу) та ін. Київ: Либідь, 2017.
3. Інститут історії і політології: 70 років педагогічної, наукової й громадської діяльності / Під ред. професора М.Кугутяка. Івано-Франківськ: видавець Третяк І.Я., 2010.
4. Макарчук С. Писемні джерела з історії України: курс лекцій. Львів: Світ, 1999.
5. Спеціальні історичні дисципліни: довідник: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / І.Н. Войцехівська (кер. автор. колек.), В.В. Томазов, М.Ф. Дмитрієнко та ін. Київ: Либідь, 2008.
6. Яковенко Н. Вступ до історії. Київ: Критика, 2007.

Допоміжна

1. Архівознавство: підручник для студентів історичних факультетів вищих навчальних закладів України / За заг. ред. Я.С.Калакури та І.Б.Матяш. Київ: Видавничий дім "КМ Академія", 2002.
2. Історична наука: термінологічний і понятійний довідник. Київ, 2002.
3. Зашкільняк Л. Вступ до методології історії. Львів: ЛОНМІО, 1996.
4. Калакура Я.С. Українська історіографія: Курс лекцій. Київ: Генеза, 2004.
5. Колесник І. Українська історіографія: концептуальна історія. Київ: Інститут історії України НАН України, 2013.
6. Українська історіографія на зламі ХХ і ХХІ століть: здобутки і проблеми. Колективна монографія за редакцією Леоніда Зашкільняка. Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2004.
7. Шейко В.М., Кушнарєнко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності. Київ: Знання-прес, 2002.